

Határozatok Tára

C–571/16. sz. ügy

**Nikolay Kantarev
kontra
Balgarska Narodna Banka**

(az Administrativen sad Varna [Bulgária] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – Betétbiztosítási rendszerek – 94/19/EK irányelv – Az 1. cikk 3. pontjának i. alpontja – A 10. cikk (1) bekezdése – A »befagyasztott betét« fogalma – Az uniós jog megsértésével magánszemélyeknek okozott kárért való tagállami felelősség – Az uniós jog kellően súlyos megsértése – A tagállamok eljárási autonómiája – A lojális együttműködés elve – Az EUSZ 4. cikk (3) bekezdése – Az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elve”

Összefoglaló – A Bíróság ítélete (ötödik tanács), 2018. október 4.

1. *Előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések – Elfogadhatóság – Korlátok – Hasznos válaszok kizáró szövegösszefüggésben feltett, hipotetikus kérdések*

(EUMSZ 267. cikk)

2. *Letelepedés szabadsága – Szolgáltatásnyújtás szabadsága – Hitelintézetek – Betétbiztosítási rendszerek – 94/19 irányelv – Betét befagyasztása – Az említett befagyasztás megállapítását a hitelintézet fizetésektelenségétől és banki működési engedélyének a visszavonásától függővé tévő nemzeti szabályozás – Megengedhetetlenség – Az előírt határidőktől a betétek befagyasztásának a megállapítása és e betétek megtérítése érdekében való eltérés – Megengedhetetlenség*

(A 2009/14 irányelvvel módosított 94/19 európai parlamenti és tanácsi irányelv, 1. cikk, 3. pont, és 10. cikk, (1) bekezdés)

3. *Letelepedés szabadsága – Szolgáltatásnyújtás szabadsága – Hitelintézetek – Betétbiztosítási rendszerek – 94/19 irányelv – Betét befagyasztása – A hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság kifejezett jogi aktusával való megállapítás*

(A 2009/14 irányelvvel módosított 94/19 európai parlamenti és tanácsi irányelv, 1. cikk, 3. pont, i. alpont)

4. *Letelepedés szabadsága – Szolgáltatásnyújtás szabadsága – Hitelintézetek – Betétbiztosítási rendszerek – 94/19 irányelv – Betét befagyasztása – Az említett befagyasztás megállapításának a pénzeszközök felvételére irányuló előzetes kérelemhez kötése – Megengedhetetlenség*

(A 2009/14 irányelvvel módosított 94/19 európai parlamenti és tanácsi irányelv, 1. cikk, 3. pont, i. alpont)

5. *Letelepedés szabadsága – Szolgáltatásnyújtás szabadsága – Hitelintézetek – Betétbiztosítási rendszerek – 94/19 irányelv – Magánszemélyek számára biztosított jogok – 1. cikk, 3. pont, i. alpont – Tagállam általi megsértés – A magánszemélynek okozott kár megtérítésére vonatkozó kötelezettség – Feltételek – Kellően súlyos megsértés – Az e jogsértés és a kár közötti okozati összefüggés – A nemzeti bíróság általi vizsgálat*

(A 2009/14 irányelvvel módosított 94/19 európai parlamenti és tanácsi irányelv, 1. cikk, 3. pont, i. alpont)

6. *Európai uniós jog – Magánszemélyek számára biztosított jogok – Tagállam általi megsértés – A magánszemélynek okozott kár megtérítésére vonatkozó kötelezettség – A kártérítés módja – A nemzeti jog alkalmazása – Az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvének tiszteletben tartása – Két különböző, eltérő feltételeknek alárendelt jogorvoslati lehetőséget előíró nemzeti szabályozás – A kártérítéshez való jogot a vétkesség fennállásának a bizonyítására irányulóan terhelő kötelezettségtől függővé tevő nemzeti szabályozás – Tételes vagy a perértékkel arányos illeték megfizetését előíró nemzeti szabályozás – A kártérítéshez való jogot a kárt okozó közigazgatási aktus előzetes megsemmisítésétől függővé tevő nemzeti szabályozás – Megengedhetőség – Feltételek – A kártérítéshez való jogot a nemzeti hatóság által okozott kár szándékos jellegére vonatkozó kiegészítő feltételhez kötő nemzeti szabályozás – Megengedhetetlenség*

(EUSZ 4. cikk, (3) bekezdés)

1. Lásd a határozat szövegét.

(lásd: 42–45. pont)

2. A 2009. március 11-i 2009/14/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, a betétbiztosítási rendszerekről szóló, 1994. május 30-i 94/19/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 1. cikkének 3. pontját és 10. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes egyrészt az olyan nemzeti szabályozás, amelynek értelmében a betétek befagyasztásának a megállapítása a hitelintézet fizetéseképtelenségétől és banki működési engedélyének a visszavonásától függ, másrészt pedig az a körülmény, hogy a betétek befagyasztásának a megállapítása és e betétek megtérítése érdekében eltérnek az e rendelkezésekben előírt határidőktől azzal az indokkal, hogy a hitelintézetet különleges felügyelet alá helyezték.

(lásd: 69. pont és a rendelkező rész 1. pontja)

3. A 2009/14 irányelvvel módosított 94/19 irányelv 1. cikke 3. pontjának i. alpontját úgy kell értelmezni, hogy a betétek ezen rendelkezés értelmében vett befagyasztását a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság kifejezett jogi aktusával kell megállapítani, és az nem vezethető le más jogi aktusból, így a Balgarska Narodna Bankának (bolgár nemzeti bank) a Korporativna Targovska Bankát különleges felügyelet alá helyező határozatából és az alapügyben szóban forgóhoz hasonló körülményekből sem lehet e fizetéseképtelenségre következtetni.

(lásd: 78. pont és a rendelkező rész 2. pontja)

4. A 2009/14 irányelvvel módosított 94/19 irányelv 1. cikke 3. pontjának i. alpontját úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezés értelmében valamely bankbetét befagyasztásának a megállapítása nem köthető ahhoz a feltételhez, hogy e betét jogosultja az érintett hitelintézetnél előzetesen eredménytelenül pénzeszközök felvételére irányuló kérelmet nyújtson be.

(lásd: 87. pont és a rendelkező rész 3. pontja)

5. A 2009/14 irányelvvel módosított 94/19 irányelv 1. cikke 3. pontjának i. alpontja közvetlen hatállyal rendelkezik, és olyan jogszabálynak minősül, amelynek célja, hogy magánszemélyeket jogokkal ruházzon fel, amelyek alapján a betétesek a betétek késedelmes megtérítésével okozott kár megtérítése iránti keresetet indíthatnak. A kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata egyrészt, hogy az, hogy a betétek befagyasztásának az e rendelkezésben előírt öt munkanapos jogvesztő határidőn belül történő megállapítására annak ellenére nem került sor, hogy teljesültek az említett rendelkezésben egyértelműen felsorolt feltételek, az alapügyben fennálló feltételek között az uniós jog értelmében vett különösen súlyos jogsértésnek minősülhet-e, másrészt pedig hogy közvetlen okozati összefüggés áll-e fenn e jogsértés és az N. Kantarevhez hasonló betétes által elszenvedett kár között.

(lásd: 117. pont és a rendelkező rész 4. pontja)

6. Olyan, Bulgária által biztosított külön eljárás hiányában, amely az uniós jog valamely nemzeti hatóság által való megsértése folytán elszenvedett kár vonatkozásában e tagállam felelősségének a megállapítására irányul, az EUSZ 4. cikk (3) bekezdését, valamint az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvét úgy kell értelmezni, hogy:

- azokkal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely két különböző, eltérő bíróságok hatáskörébe tartozó, eltérő feltételeknek alárendelt jogorvoslati lehetőséget ír elő, amennyiben a kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy a nemzeti jogra tekintettel a bolgár nemzeti bankhoz hasonló nemzeti hatóság felelősségét a Zakon za otgovornostta na darzhavata i obshtinite za vredi (állami kárfelelősségről szóló törvény) vagy a Zakon za zadalzheniata i dogovorite (a kárfelelősségről és a szerződésekről szóló törvény) alapján meg kell állapítani, és amennyiben mindkét jogorvoslati lehetőség tiszteletben tartja az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvét;
- azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a magánszemélyek kártérítéshez való jogát a szóban forgó nemzeti hatóság által okozott kár szándékos jellegére vonatkozó kiegészítő feltételhez köti;
- azokkal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a magánszemélyek kártérítéshez való jogát a vétkesség fennállásának a bizonyítására irányuló kötelezettségtől teszi függővé, amennyiben a „vétkesség” fogalma nem mutat túl a „kellően súlyos jogsértés” fogalmán, aminek a vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata;
- azokkal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely tételes vagy a perértékkel arányos illeték megfizetését írja elő, amennyiben a tételes vagy a perértékkel arányos illeték megfizetése nem ellentétes a tényleges érvényesülés elvével, figyelemmel az illeték összegére és az összeg nagyságára, arra, hogy ezen illeték esetlegesen a bírósághoz fordulás megkerülhetetlen akadályát képezi-e, vagy sem, ezen illeték kötelező jellegére, valamint az illeték alóli mentesülés lehetőségeire, aminek a vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata, és
- azokkal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a kárt okozó közigazgatási aktus előzetes megsemmisítésétől teszi függővé a magánszemélyek kártérítési jogát, amennyiben ez a követelmény észszerűen megkövetelhető a károsult személytől, aminek a vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

(lásd: 147. pont és a rendelkező rész 5. pontja)